

Someron Syrän

- Keskustaympäristön kehittämisen viitesuunnitelma

Someron kaupunginvaltuuston hyväksymä

Someron keskustalla on tärkeä rooli kaupungin elinvoimaisuuden ja hyvinvoinnin ylläpitämisessä. Keskusta kutsuu niin asukkaita kuin vierailijoitakin asioimaan, viihtymään, oppimaan ja liikkumaan Somerolle. *Someron Syrän* -hankkeessa selvitetään keskustaympäristön vahvuudet ja kehityskohteet sekä laaditaan keskustan kehitykselle viitesuunnitelma, jolla pyritään vahvistamaan keskustan elinvoimaisuutta ja lisäämään kaupunkitilan viihtyisyyttä. Suunnitelma asettaa suuntaviivat ja esittää keinopaletin keskustan kaupunkiympäristön kehittämiseksi niin lyhyellä kuin pitkällä aikavälillä.

-Valtteri Kaarlamo, Anselmi Moisander, Dennis Somelar

Analyysit

- Liikenne - Ajoneuvo
- Liikenne - Kevyt

Liikenne

Nykyisellään Joensuuntie on varsin hektinen ja osin turvatonkin ympäristö jalankulkijalle tai pyöräilijälle. Ajoittain moottoriliikenteen määrä on suuri, nopeudet kovia ja em. syystä ilta-aikaan esiintyy häiritsevää melua. Autotien ylittäminen on pahimmillaan vaarallisen tuntuista jopa suojatietä käyttäen ja ylipäätään kulkuaan joutuu varomaan turhan usein. Katutilasta suuri osa on varattu paitsi autotielle, myös tilaa vievälle vinopysäköinnille.

- Yksityiset palvelut
- Julkiset palvelut

Palvelut

Someron julkiset palvelut ovat keskittyneet Kiiruun puiston läheisyyteen, kun taas yksityiset palvelut sijoittuvat pääosin Joensuuntien varteen perinteisen kirkonkylän tapaan. Nykyisellään eri toiminnot ovat omia linnakkeitaan ja niiden väliset kulkuväylät ovat hieman hajanaisia ja jäsentymättömiä. Kenties Someron ydintä voisi terävöittää.

- Näkymä kirkolle
- Viher-/puistoalue
- Mielenkiintoinen näkymä
- Mielenkiintoinen aihe (patsas, puu yms.)

Näkymät ja viher-/puistoalueet

Kiiruun puisto on kaupungin vihreä sydän, muttei nykyisellään saavuta täyttä potentiaaliaan. Lukuisat lähistön palvelut ja julkiset tilat mahdollistaisivat puiston hyödyntämisen esimerkiksi monipuolisissa tapahtumissa, mutta nykytilainen puisto ei kenties ole kaikista miellyttävien ympäristö tämän mahdollisuuden hyödyntämiseen.

Suunnitelman periaatteet

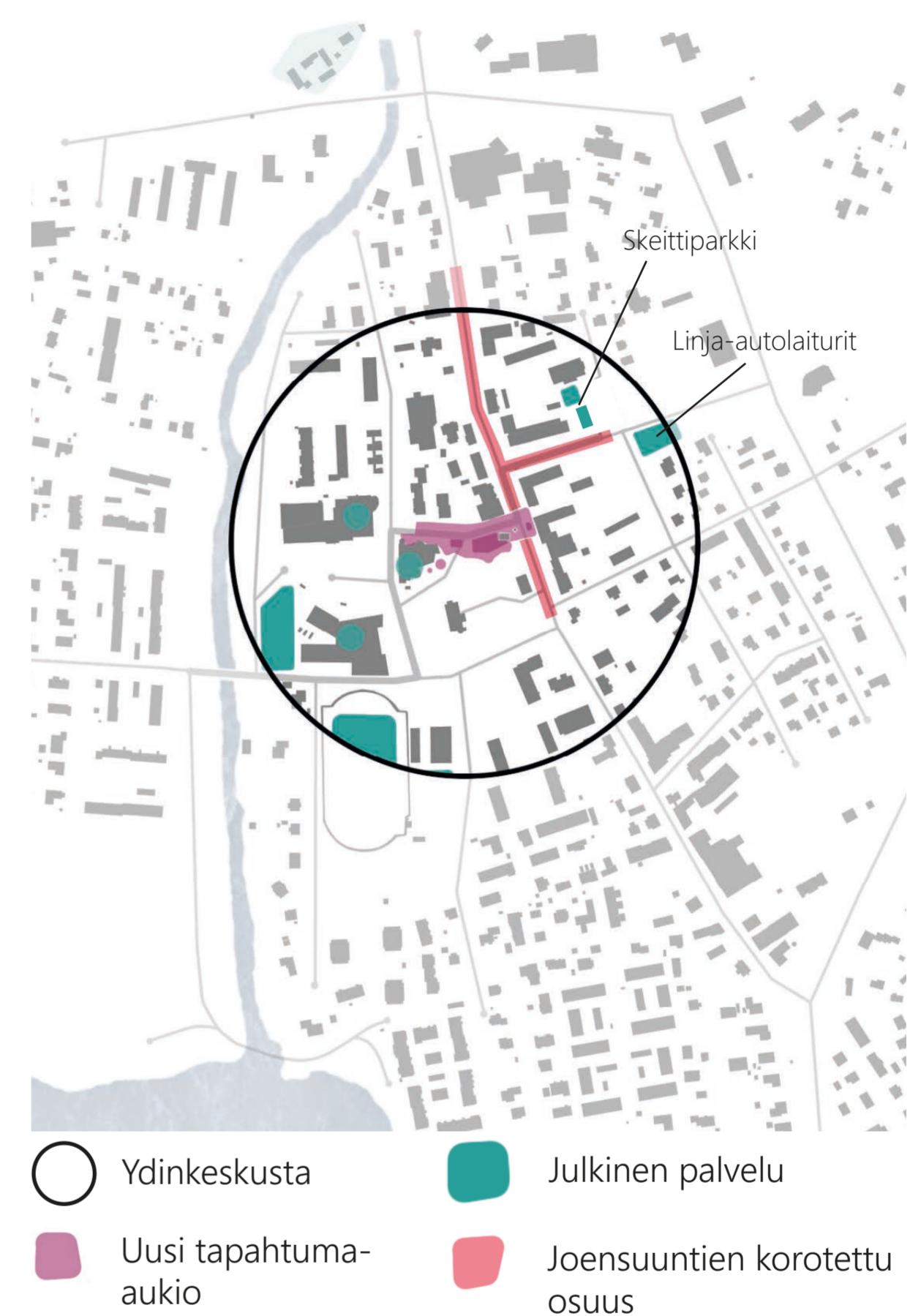

Suunnitelma keskittyy Jaatilanjoelta nykyiselle torille kulkevaan reittiin sekä erityisesti sen varrella ilmeneviin liikenteen solmukohtiin, joissa eri kulkutavat ja -suunnat risteävät ja joiden ympäristöön palvelut keskittyvät. Reitistä luodaan kävelijöille ja pyöräilijöille turvallinen väylä keskustan halki. Kävely ja pyöräily turvataan esimerkiksi

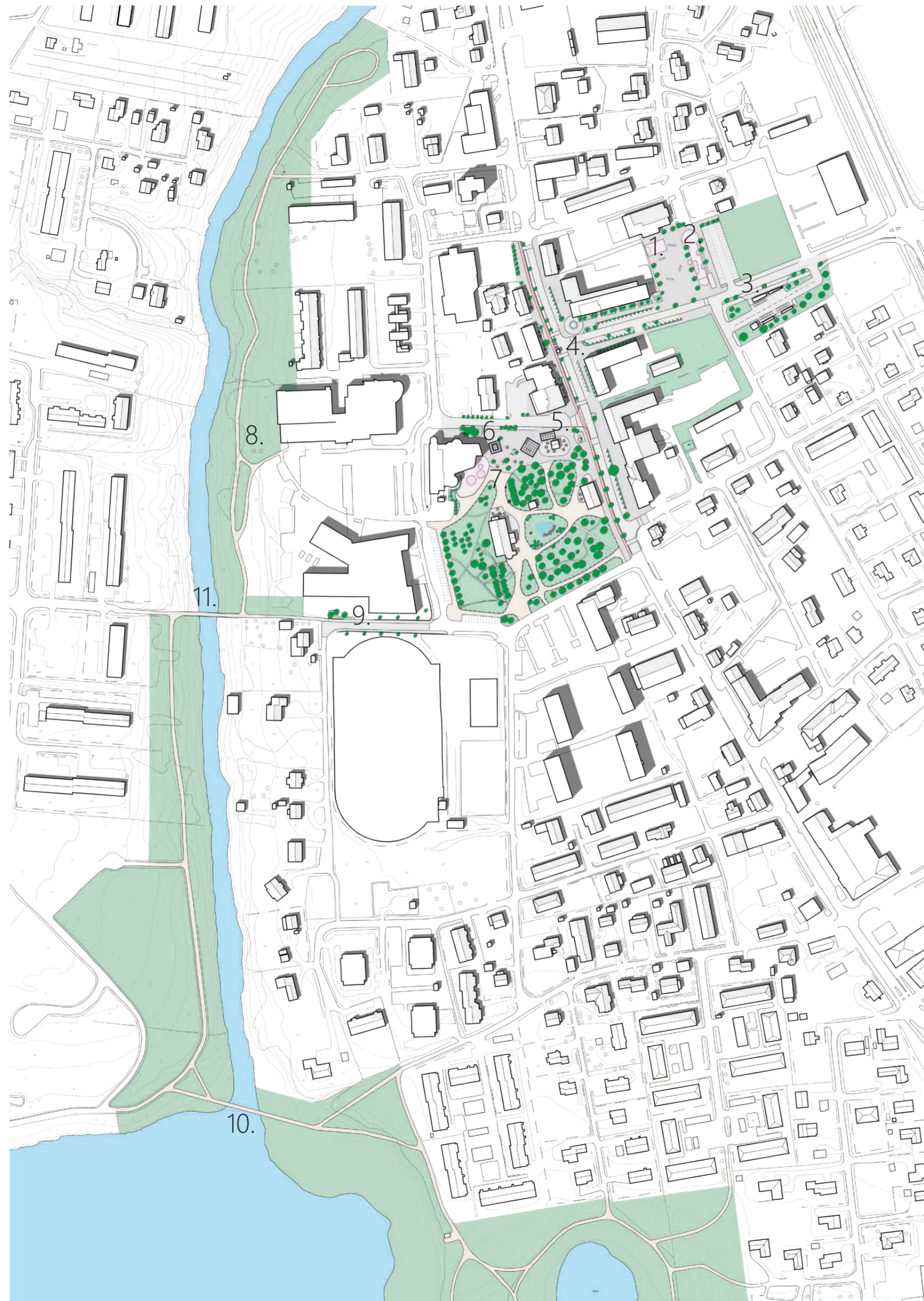
uusilla ajojärjestelyillä, nopeusrajoituksilla, pinnoitteilla ja hidasteilla.

Kevyen liikenteen väylät parantavat palveluiden puitteita sekä niiden saavutettavuutta. Yksityisiä ja julkisia palveluita yhdistetään perustamalla tapahtuma-aukio Kiiruun puiston pohjoispuolelle, samal-

la luoden Someron kaupungille selkeän ydinkeskustan.

Nykyisen torin aluetta aktivoidaan rakentamalla sen alueelle skeittiparkki ja linja-autolaiturit. Näin nykyisen torin alue saa uusia toimintoja.

1 : 3 000

Viitesuunnitelma

Suunnitelman toimenpiteet:

1. Koripallokenttä
2. Skeittiparkki
3. Linja-autolaiturit
4. Joensuuntien ehostus ja korotus
5. Tapahtuma-aukio (**Vaihe 1**)
6. Esiintymislava
7. Kiiruun puiston ehostus
8. Puisto- /virkistysreitti
9. Koulutien ehostus
10. Kevyen liikenteen silta
11. Tapahtumasilta *

Koulutie ehostetaan kevyillä toimenpiteillä korostamaan tien asemaa tärkeänä kevyen liikenteen väylänä. Tietä voidaan ehostaa mm. istutuksin ja lisäämällä siihen osittaista kiveystä.

* Viitesuunnitelmaan sisällytetään myös Koulutien päässä oleva sillan uudistaminen niin, että sitä voidaan hyödyntää tapahtumapaikkana esim. siltatansseille. Tapahtumasilta on toissijainen muihin toimenpiteiden nähden ja sen toteutusta ja tarpeellisuutta tulee tarkastella tulevaisuudessa erikseen.

Puisto-/virkistysreitti

- Vihher-/puistoalue
- Yksityisomisteiset tontit
- Virkistysreitti

Keskustan virkistysmahdollisuuksia lisätään rakentamalla Jaatilanjoen rantaan puisto-/virkistysreitti. Lisäksi Jaatilanjoen eteläpään rakennetaan uusi silta, joka yhdistää Akustinpuiston Okkerin asuinalueeseen. Rantaan tehtävät väylät lisäävät keskustan alueelle vaihtoehtoisia kulkuväyliä kävelijöille ja pyöräilijöille, samalla edistään kevyen liikenteen käyttöä keskustassa.

Tapahtuma-aukion vaikutus liikennejärjestelyihin

- Korotettu tieosuus
- Ajoneuvoliikenne
- Pysäköinti
- Tapahtuma-aukio

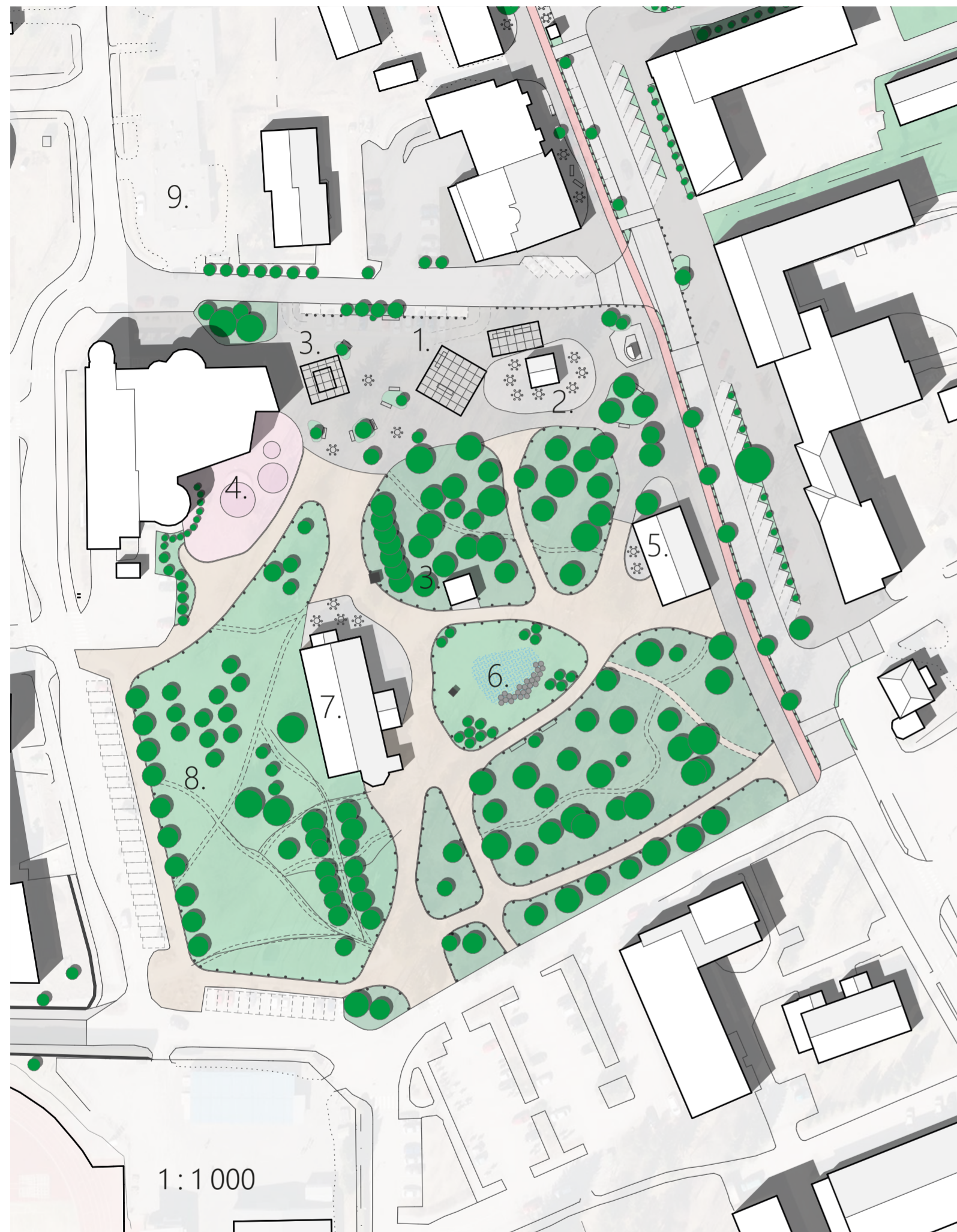
Someron Syrän -hankkeessa uudelle, Kiiruun puiston pohjoispuolelle rakennettavalle tapahtuma-aukiolle tarkasteltiin kaksivaiheista toteutusvaihtoehtoa. **Vaiheessa 1** aukio suunnitellaan niin, että Kiiruuntien kautta mahdollistetaan läpiajo Monitoimitalolle ja koululle. Tämä vaihtoehto vaikuttaa Someron keskustan liikennejärjestelyihin hyvin vähän.

- Korotettu tieosuus
- Ajoneuvoliikenne
- Pysäköinti
- Tapahtuma-aukio

Mikäli Somerolle halutaan myöhemmin muodostaa selkeä kävelykeskusta, voidaan **Vaiheessa 2** laajentaa tapahtuma-aukio Kiiruuntien päälle, jolloin ajoneuvoliikenne estetään torin ja Kiiruuntien kautta. Ajoneuvoliikenne koululle ja Monitoimitalolle ohjattaisiin Koulutien ja Kiiruuntien pohjoiseen kulkevan osuuden kautta.

Tapahtuma-aukio (Vaihe 1)

1. Katos myyntipaikoilla
2. Info-/myyntipiste (maakellari)
3. Esiintymislava
4. Leikkikenttä
5. Kivimakasiini (näyttelytila)
6. Hulevesipainauma
7. Kiiruun talo
8. Hedelmäpuu/ marjapensas istutuksia
9. Mahdollisesti purettava rakennus, jonka tilalle voidaan rakentaa pysäköintialue

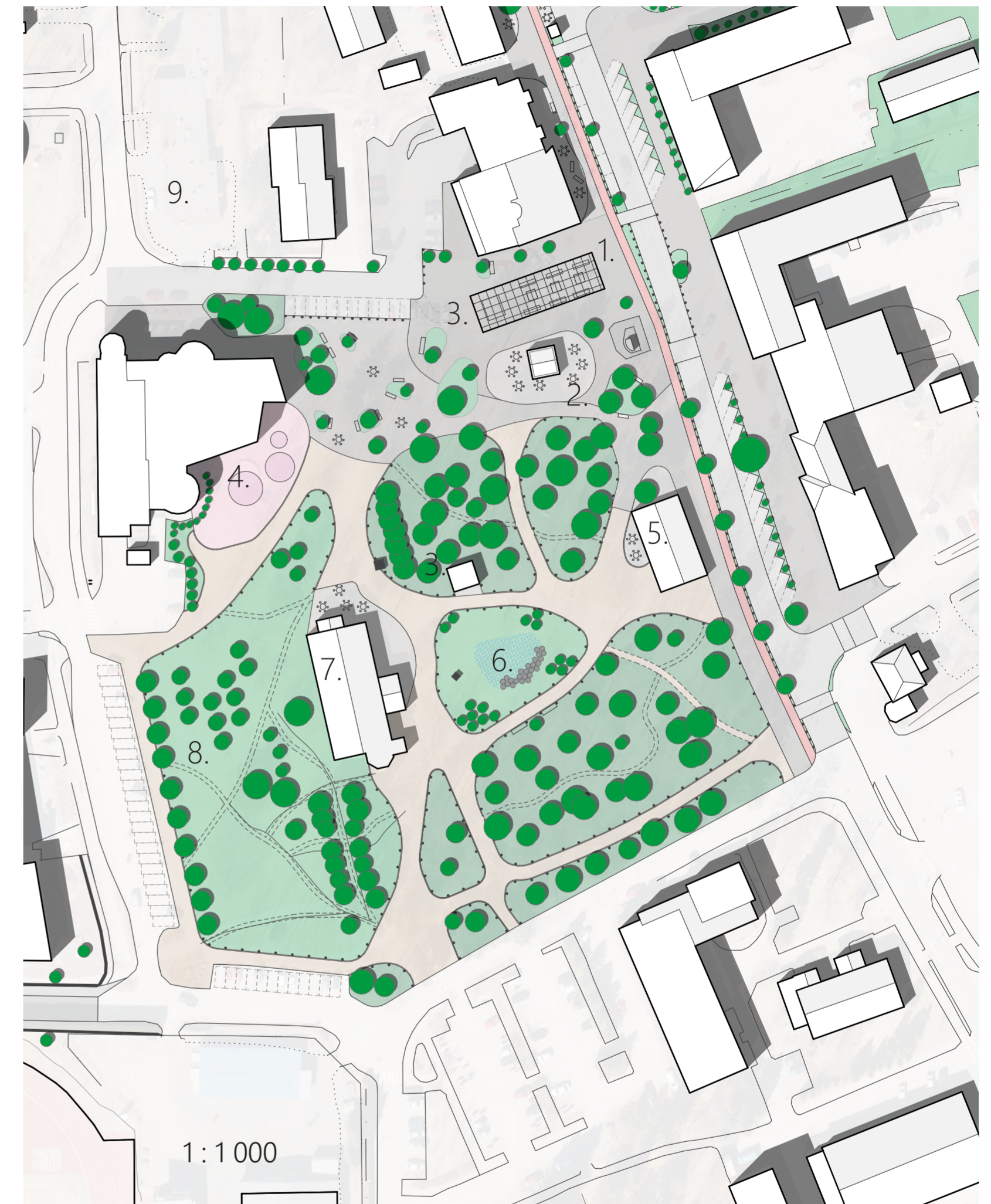
*Kiiruun puistossa sijaitsevia patsaita ei siirretä tai poisteta puistosta.

- Istutus (puu)
- Istutus (pensas)
- Kivituhka päällyste

- Kiveys
- Kiveys
- Asfaltti

Vaihe 1 mahdollistaa tapahtuma-aukion rakentamisen siten, että Someron keskustan liikennettä ei tarvitse huomattavasti uudelleen järjestellä eikä se huomattavasti pienennä Kiiruun puiston aluetta. Alueen käyttäjät voivat pysäköidä ajoneuvojaan aukion oheen osoitettujen pysäköintipaikkojen lisäksi Joensuuntien varteen, mahdollisesti purettavan rakennuksen tontille ja koulun pysäköintialueelle.

Tapahtuma-aukio (Vaihe 2, optio)

Vaihe 2 Ajoneuvoliikenne estetään tapahtuma-aukion lävitse, minkä johdosta alueen kulkureittejä tulee uudelleenjärjestellä siten, että koulukeskuksen ajoneuvoliikenne ohjataan pohjoiseen kulkevan Kiiruuntien kautta (katso sivu 5). Tapahtuma-aukion katosta laajennetaan ja siirretään lähemmäksi Joensuuntietä.

Tapahtuma-aukio (Vaihe 1)

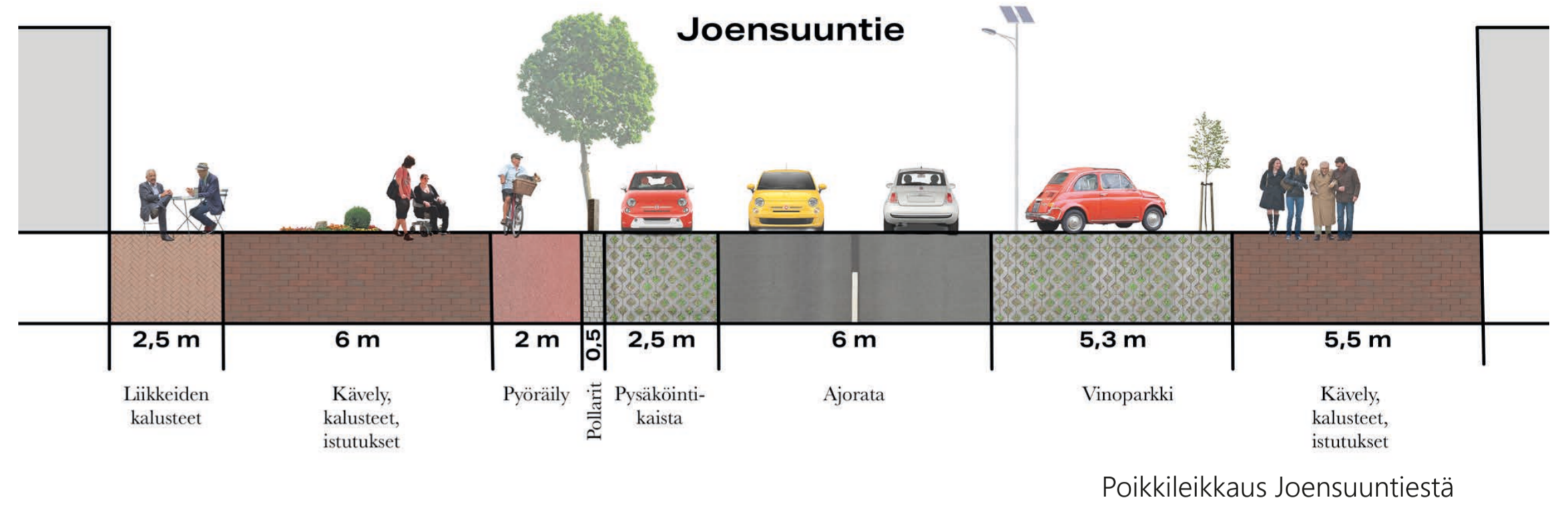

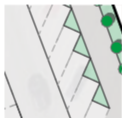
Tapahuma-aukio (Vaihe 2, optio)

Joensuuntie

- Polkupyöräkaista
- Pysäköintipaikka
- Kiveys
- Asfaltti

Joensuuntie säilyy edelleen autoliikenteen pääväylänä. Autoilua kuitenkin rajoitetaan sitä hidastamalla sekä sen vaatimaa tilaa rajaamalla. Hidastaminen tapahtuu korottamalla Joensuuntien autoille tarkoitettua

tiealuetta Heikintien risteuksen ja entisen market-rakennuksen (M-market) väliseltä katuosuudelta.

Joensuuntien kevyt liikenne erotetaan kahdelle kaistalle: yksi jalankulkijoille ja yksi pyöräilijöille. Katutilan tasoerot poistetaan ja kiveystä uusitaan tarpeen mukaan, jotta Joensuuntiestä saadaan viihtyisämpi ja ihmisläheisempi. Katutilaan tuodaan myös runsaasti uusia kalusteita, kuten katoksia, penkkejä ja istutuksia. Myös uusia suuria puita istutetaan.

Nykyisen torin alue

1:1000

1. Koripallokenttä
2. Skeittiparkki
3. Patsas
4. Taksiryttäjien pysäköintipaikat
5. Skeittispotti
(Palkit skeittaamista varten)
6. Noutopysäköintipaikat
(sisältää pysäköintipaikat Taksille)
7. Linja-autolaiturit (4 kpl)
8. Säilytystilat paketeille/
Sosiaalitulat linja-auto- ja taksikuskeille

Nykyisen torin aluetta kehitetään erityisesti nuorten tarpeita ajatellen ja sinne esitetäänkin sijoitettavaksi kaupunkiin kaivatut skeittiparkki ja -spotit sekä koripallokenttä. Toritilan kehittäminen skeittausta silmällä pitäen onnistuu pienimuotoisillakin toimenpiteillä ja esimerkiksi skeittispotti on yksinkertaisimmillaan vain teräspalkki

maantasossa. Skeittiparkki on toteutettavissa myös niin, että sekä skeittaus että nykyiset toritoiminnot mahtuvat alueelle.

Kaukoliikenteen linja-autoille suunnitelmassa on esitetty siirtoa Hämeentien kupeeseen. Linja-autolaiturien siirto Hämeentien oheen vähentää raskaan ajoneuvokaluston liikennettä Joensuuntielle. Linja-autojen ja taksien kuljettajille tarjotaan sosiaalitulat joko Jukolan talosta tai linja-autolaiturien oheen rakennettavasta pienestä uudisrakennuksesta. Sosiaalitulojen ja Matkahuollon palvelun järjestämisen mahdollisuuksia tulee selvittää lisää lähempänä toimenpiteen toteutusajankohtaa.

Havainnekuva

Kiiruun puisto

Kiiruun puistoon avataan uusia näkymiä harventamalla puustoa ja avaamalla nykyisiä ja uusia väyliä. Valaisuksen ja kiveyksen avulla kulkuväyliä rajataan ja korostetaan.

Valaisemalla Kiiruun puiston rakennuksia ja puustoa liitetään sen elementit paremmin osaksi ympäristöä. Avaamalla näkymiä ja valaisemalla puiston kohteita nostetaan puiston arvokkuutta ja korostetaan sen asemaa Someron keskustan kohokohtana.

Kiiruun puiston oheen rakennettavan tapahtuma-aukion ja puiston ehostamisen toimenpiteitä jatkosuunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen kulttuurihistoriallisten- ja luontoarvojen säilyttämiseen.

Vaiheistus - Keskustaympäristön viitesuunnitelma

*Toimenpiteiden toteutusajankohdat ovat viitteellisiä. Toimenpiteiden jatkosuunnittelun ja rakentamisen aikatauluihin vaikuttavat mm. keskustan alueen osayleiskaavan ja tarvittavien asemakaavojen muutokset.

Toimenpiteiden kustannusarviot ovat viitteellisiä. Arvioita tehdessä toimenpiteistä ei ole ollut saatavilla toteutussuunnitelmia. Kustannusarvioihin vaikuttavat myös mm. rakennuskustannusindeksin muutokset. Lopullisiin toimenpiteiden toteutuksen kustannuksiin voidaan vaikuttaa myös erilaisilla suunnitteluratkaisuilla.

